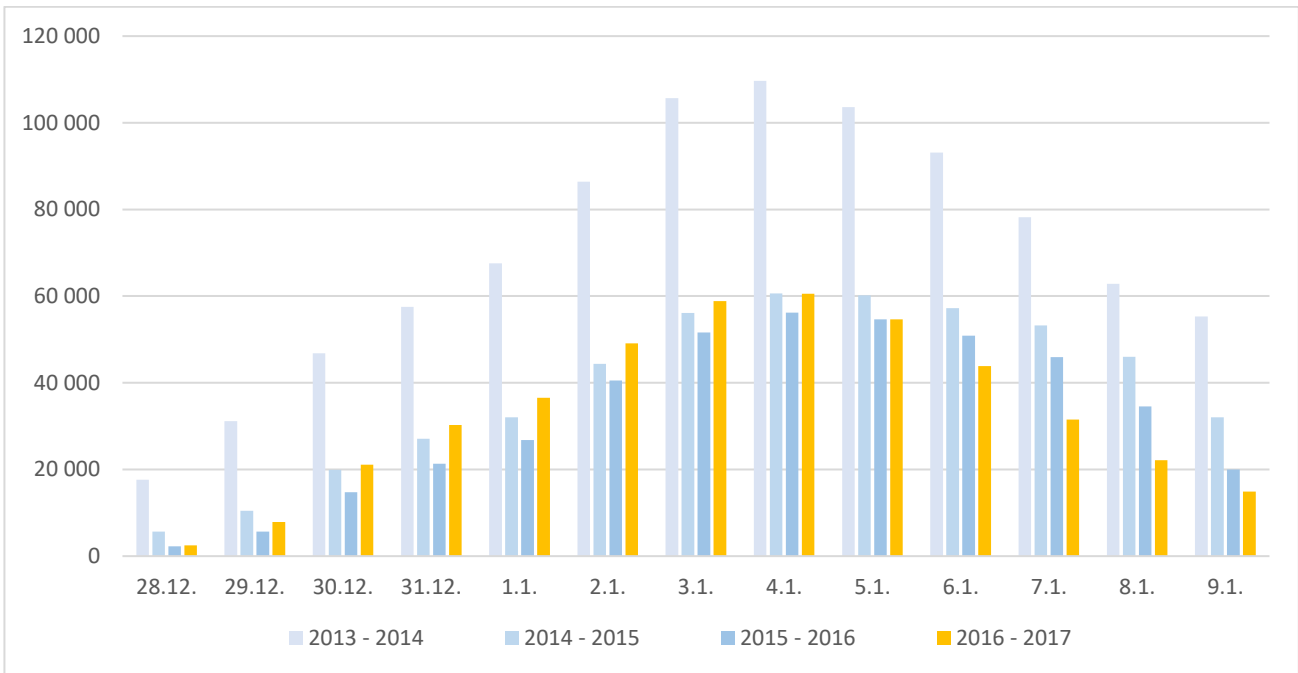

Joululomasesonki lyhyt, mutta selvästi aiempaa vilkkaampi

28.12. ja 31.12.2016 välisenä aikana venäläismatkailijoita saapui Suomeen 21 prosenttia enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuosi sitten. Vuoden ensimmäisinä päivinä venäläismatkailijoiden määrä Suomessa on ollut jopa yli 10 000 suurempi kuin vuosi sitten. Vuodenvaihteen 2013 – 2014 lukuihin on kuitenkin vielä pitkä matka.

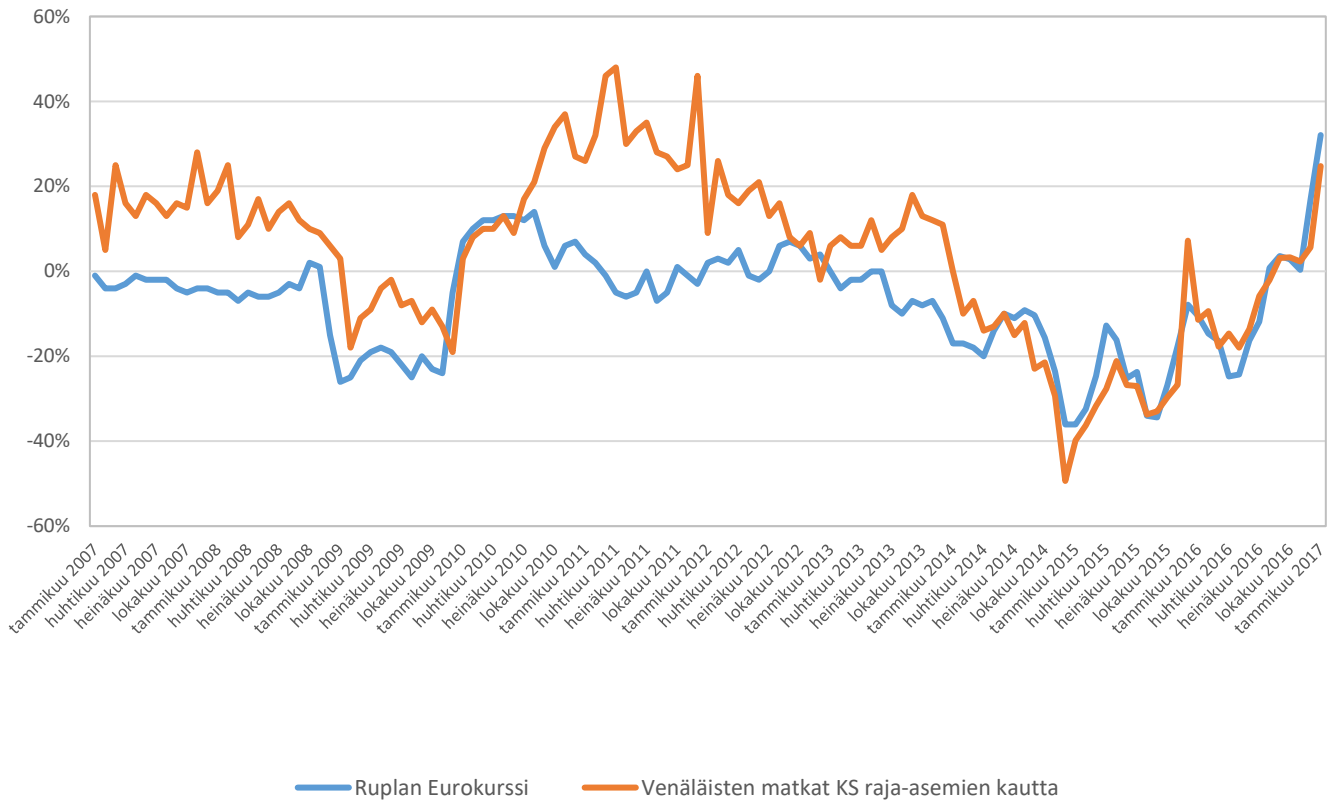
Kuva 1. Venäläismatkailijoiden määrän lisääntyminen Suomessa joululomasesongin aikaan.

Yllä on tarkasteltu kuinka Kaakkois-Suomen raja-asemien kautta Suomeen saapuneiden ja Suomesta poistuneiden venäläismatkailijoiden määrä on kehittynyt päivittäin vuoden viimeisellä ja ensimmäisellä viikolla. Luvut on saatu vähentämällä 28.12. maahan saapuneiden matkustajien määrästä maasta lähteneiden matkustajien määrä. Seuraavana päivänä lukuun on lisätty maahan saapuneiden määrä ja siitä on vähennetty maasta poistuneiden määrä jne. Venäläisten määrä Suomessa 30.12. ja 4.1. välisenä aikana on ollut runsaan viidenneksen suurempi kuin vuosi sitten ja jopa hieman kahden vuoden takaista määrää suurempi. Lomasesonki on kuitenkin ollut aiempaa lyhyempi ja 6.-9.1. matkailijoiden määrä on ollut edellisvuosia pienempi.

Ruplan heikkeneminen näyttää päättyneen – samoin matkojen määrän väheneminen

Kuten alla olevasta kuvasta näkyy, kääntyivät sekä ruplan kurssikehitystä että matkustajamäärien kehitystä kuvaavat käyrät nousuun jo toukokuussa 2016 (kuva 2). Touko-heinäkuussa kurssi oli vielä kuitenkin vuoden takaista alhaisempi ja elo-marraskuussakin vain hieman vuoden takaista korkeampi. Varsinainen ponnahdus ruplan eurokurssissa tapahtui joului-tammikuussa. Kun ruplan keskimurssi oli joulukuussa 65,4 ruplaa / euro (76,4 vuonna 2015), oli tammikuun keskimurssi 63,5 ruplaa (83,9 tammikuussa 2016). Rupla vahvistui joulukuussa 17 prosenttia ja tammikuussa lähes kolmanneksen vuoden takaisesta, mikä näkyi erityisesti ostosmatkailun vilkastumisena.

Tammikuussa Kaakkois-Suomen raja-asemien kautta poistui 246 000 venäläistä, mikä on noin 25 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

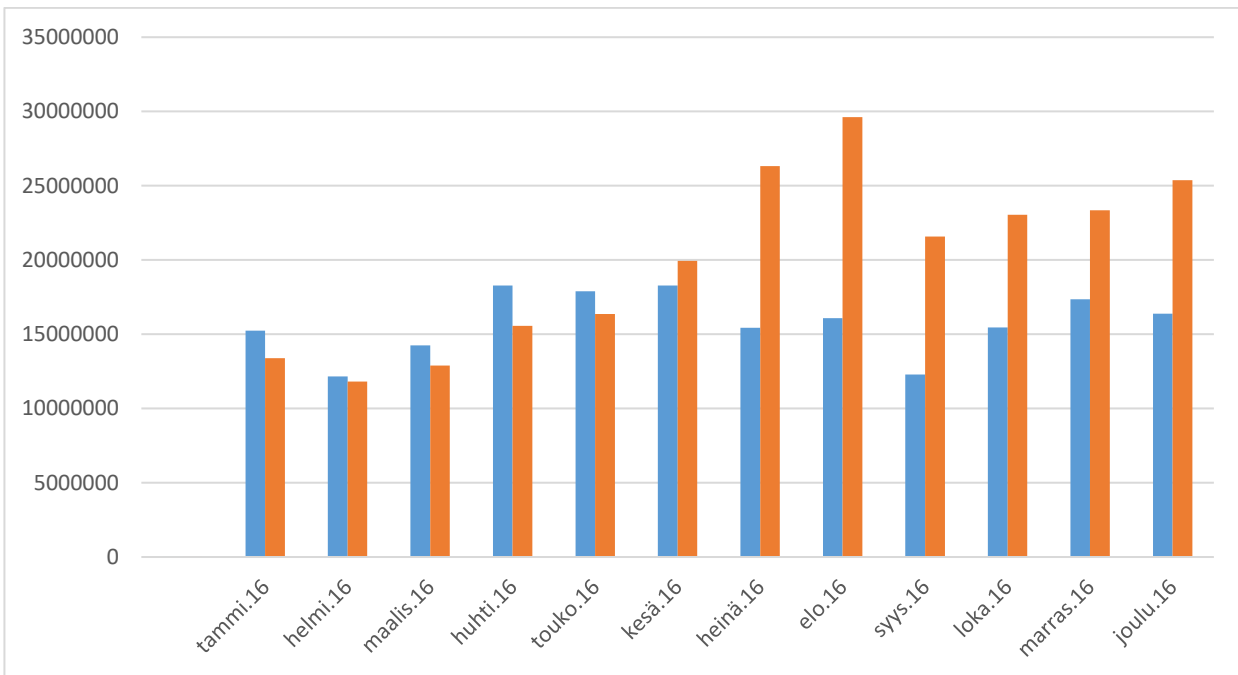

Kuva 2. Venäläisten Suomen-matkojen sekä ruplan eurokurssin muutokset; muutos (%) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Suomen edustoissa Venäjällä tehtiin viisumipäätöksiä tammikuussa 2017 noin 32 500, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin tammikuussa 2016 ja lähes 40 % enemmän kuin tammikuussa 2015. Tämä viestii vahvasti siitä, että matkustaminen Suomeen olisi elpymässä runsaan kahden vuoden taantumien jälkeen.

Verottomat ostokset vuonna 2016 noin 239 miljoonaa euroa

Alustavan arvion mukaan venäläiset tekivät Suomessa tax free ja invoice –ostoksia vuonna 2016 yhteensä noin 239 miljoonalla eurolla (189 miljoonaa vuonna 2015 ja 352 miljoonaa euroa vuonna 2014), joten verovapaiden ostosten määrä nousi selvästi vuoden takaisesta.

Kuva 3. Tax free ja invoice -ostot kuukausittain vuosina 2016 ja 2015 (alustava laskelma)

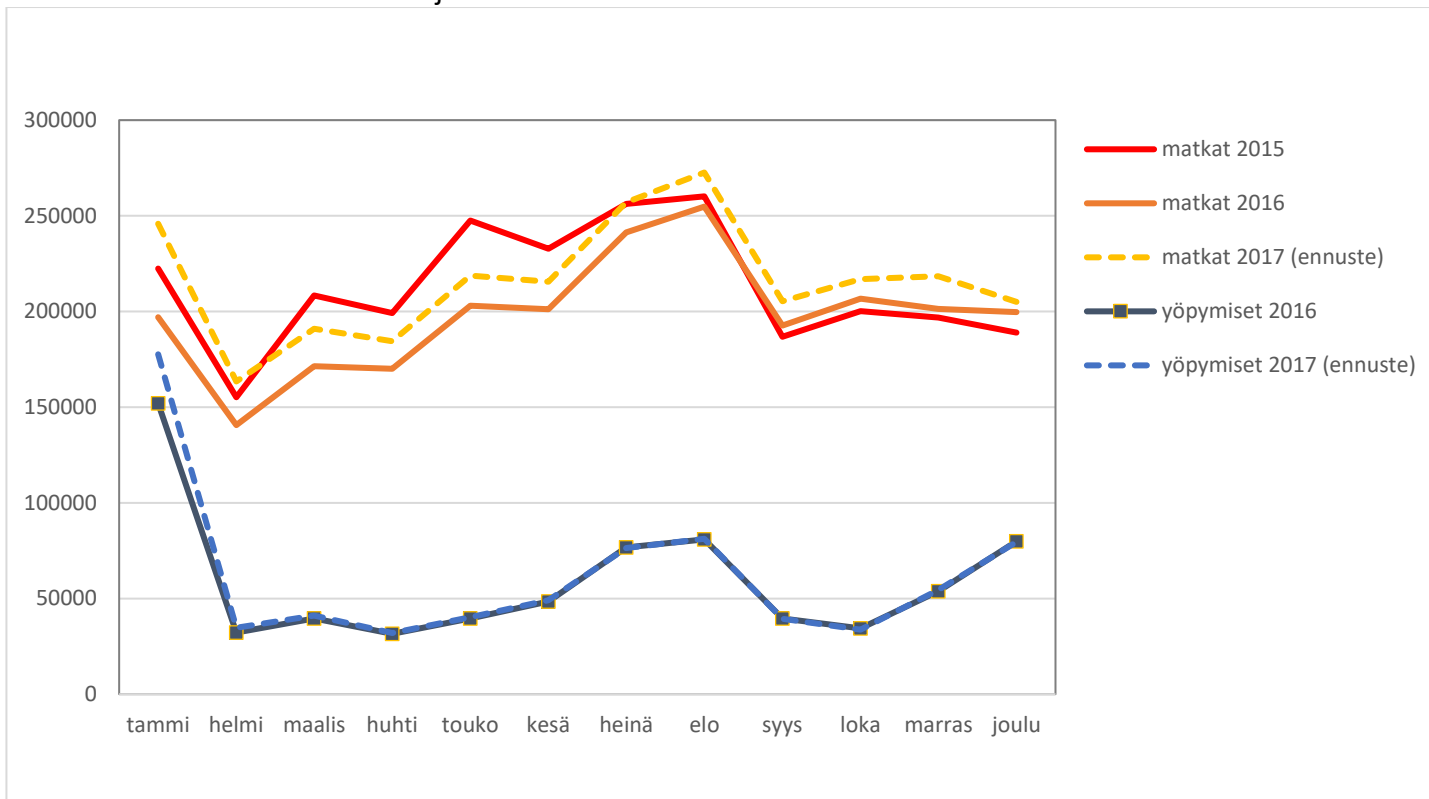
Tammikuussa 2017 tax free myynti kasvoi 46 % vuoden takaisesta.

Loppuvuoden ennusteiden toteutuma ja ennusteet vuodelle 2017

Vanhat ennustemallit näyttivät aliestimoivan matkojen määrän kehitystä vuoden 2016 lopulla. Tämän vuoksi ennustemalli rakennettiin uudestaan. Uudessa ennustemallissa huomioitiin myös Krimin valtauksen liittyvän poliittisen kriisin mahdollinen vaikutus matkustushalukkuuteen. Tämä tehtiin muodostamalla uusi selittäjä, joka sai arvon 0 ennen maaliskuuta 2014 ja arvon 1 tämän jälkeen. Uusi malli selittää 78 % matkojen määrän muutosvaihtelusta.

Kuvassa 4 näkyy matkustajamäärien ja yöpymisten ennusteet vuodelle 2017, joka perustuu siihen, että ruplan eurokurssi (63,5 ruplaa/euro) ja dollarin eurokurssi (1,06 dollaria/euro) säilyvät tammikuun 2017 tasolla. Ennusteen mukaan venäläiset tekisivät Kaakkois-Suomen raja-asemien kautta tänä vuonna 2,54 miljoonaa matkaa (7 %) Suomeen.

Myös yöpymisten ennustemalli on estimoitu uudestaan. Uusi malli ennustaa yöpymisten määrän pysyvän suurin piirtein viime vuoden tasolla, mikäli öljyn hintakehitys noudattaa Energy Information Administration (USA) ennustetta ja ruplan dollarikurssi pysyy tammikuun tasolla koko vuoden. Tähän malliin vaikuttaa syksyllä 2015 voimaantullut sormenjälkitunnisteen vaatimus viisumihakemuksen yhteydessä. Näyttää siltä, että vaatimus sormenjälkitunnisteesta hidastaisi yöpymisten määrän kasvua noin 10 %:lla. Toisin sanoen se rajoittaa venäläisten lomamatkailun kasvua.

Kuva 4. Venäläisten matkat ja yöpymiset Suomessa 2015 ja 2016 sekä ennusteet vuodelle 2017.

Matkailun tunnuslukuja (lähde: matkailutilasto.fi)

Yöpymiset Suomessa	joulukuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-joulukuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	1 518 901	9,6 %	20 367 592	3,2 %
Suomi	866 584	4,2 %	14 601 540	2,6 %
Ulkomaat	652 317	17,6 %	5 766 052	4,6 %
Venäjä	69 435	17,8 %	697 796	-10,9 %

Saapumiset majoitusliikkeisiin	joulukuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-joulukuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	778 668	11,0 %	11 112 311	3,5 %
Suomi	499 999	6,3 %	8 323 989	2,6 %
Ulkomaat	278 669	20,5 %	2 788 322	6,3 %
Venäjä	33 336	21,3 %	307 127	-12,7 %

Tax free -myynti	tammikuu 2017	Muutos edellisvuoteen	tammi-tammikuu 2017	Muutos edellisvuoteen
Kaikki ulkomaalaiset		55,8 %		55,8 %
Venäjä		45,7 %		45,7 %

Invoice kuitit**	joulukuu 2016	Muutos edellisvuoteen	tammi-joulukuu 2016	Muutos edellisvuoteen
Yhteensä	93 502	33,1 %	679 287	6,6 %
Imatra	17 085	27,2 %	109 744	-10,2 %
Niirala	2 898	-43,5 %	24 728	-20,7 %
Nuijamaa	60 154	50,0 %	440 231	21,5 %
Vaalimaa	13 365	15,6 %	104 584	-14,0 %

Matkat Suomeen Kaakkois-Suomen raja-asemien kautta	tammikuu 2017	Muutos edellisvuoteen	tammi-tammikuu 2017	Muutos edellisvuoteen
Venäjä	268 625	20,2 %	268 625	20,2 %

Viisumipäätökset kuukausittain Suomen Venäjän edustoissa	tammikuu 2017	Muutos edellisvuoteen	tammi-tammikuu 2017	Muutos edellisvuoteen
Kaikki	32 515	118,6 %	32 515	118,6 %

** Kaakkois-Suomen (pl. Vainikkala) ja Niiralan raja-asemilla leimatut kuitit.